

Klein en succesvol

In de afgelopen vijftien jaar was de groei van de Ierse economie zeer hoog, hoger dan de gemiddelde groei van de Europese Unie.

Vanaf 1994 groeit de Ierse economie zelfs met gemiddeld negen procent per jaar. Ter vergelijking, de economieën van de Europese Unie groeiden in die periode met gemiddeld 2,3 procent per jaar.

Openheid

De Ierse economie heeft een belangrijke impuls gekregen door een toegenomen openheid. De uitvoer en invoer van goederen en diensten groeiden in Ierland veel sneller dan in de rest van de Europese Unie (EU). Zo was de gemiddelde volumegroei van de export tussen 1990 en 2001 13,7 procent, tegen 6,2 procent in de EU. Het Ierse uitvoeroverschot is na dat van Duitsland het hoogste in de Europese Unie.

De toegenomen openheid komt ook tot uitdrukking in de hoge directe investeringen uit het buitenland. Deze leiden echter ook tot betalingen aan lonen, dividenden en rente aan het buitenland. In 2000 en 2001 waren deze betalingen zelfs hoger dan het uitvoeroverschot.

Minder werkloosheid

De hoge economische groei heeft ertoe geleid dat ook de werkgelegenheid aanzienlijk is toegenomen. Hierdoor daalde de werkloosheid van bijna zestien procent in 1993 naar minder dan vier procent in 2001. In diezelfde periode nam de werkloosheid in de EU af van 10,5 procent naar iets minder dan 8 procent. De gunstige ontwikkelingen op de arbeidsmarkt hebben ertoe geleid dat de arbeidsdeelname van de Ierse bevolking tussen 15 en 65 jaar in hoog tempo is toegenomen. In 1990 was de arbeidsdeelname op Spanje na de laagste in de EU, inmiddels is deze met 65 procent boven het EU-gemiddelde uitgekomen.

Hoge welvaart

De hoge economische groei heeft zich ook

vertaald in een sterke stijging van de levensstandaard. Van alle EU-landen kenden in 1996 alleen Griekenland, Spanje en Portugal een lager inkomen per hoofd dan Ierland. Inmiddels heeft Ierland een stevige positie als een van de drie rijkste landen van de EU. De Ierse werknemers geven aan minder werkdruk te voelen dan hun collega's in verreweg de meeste andere EU-landen. Minder gunstig is dat de CO₂-uitstoot per hoofd van de bevolking ruim boven het EU-gemiddelde ligt.

Consumptiegroei

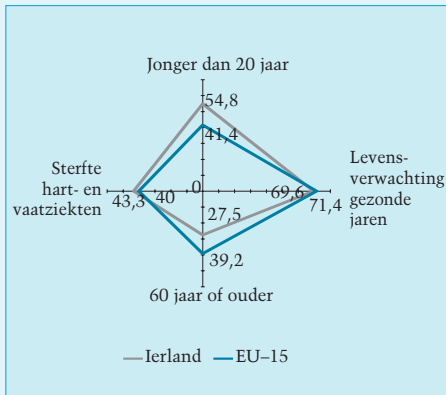
In 2001 groeide de Ierse economie met 6,6 procent. Dit is beduidend lager dan de 11,5 procent groei in 2000, maar de Ierse economische groei lag daarmee nog steeds ver boven het EU-gemiddelde van 1,7 procent. De groei in Ierland werd in 2001 vooral gedragen door de stevige consumptiegroei, die mede is ingegeven door de forse loonstijgingen in 2001. Hier ligt ook meteen een gevaar. De hoge loonstijgingen hebben er namelijk toe geleid dat de groei van de arbeidskosten per eenheid product ruim een procentpunt boven het EU-gemiddelde lag.

Veel jongeren

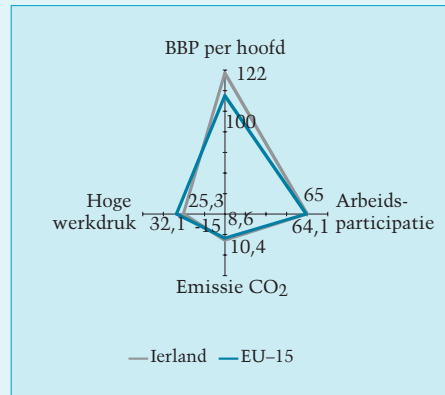
Een voordeel van Ierland boven alle andere EU-landen is de opbouw van zijn bevolking. Ierland kent relatief verreweg de minste ouderen en de meeste jongeren. Dat betekent voor de middellange termijn een beperkte grijze druk en een groot reservoir aan nieuwe arbeidskrachten. Dit werd al in 2001 duidelijk toen het arbeidsaanbod in Ierland toenam met 2,5 procent, terwijl de stijging in de EU slechts 0,8 procent was. ◀

*Bert Erwich
Ivo Gorissen en
Linda Olsthoorn*

Bevolking, 2001

Levensstandaard, 2001

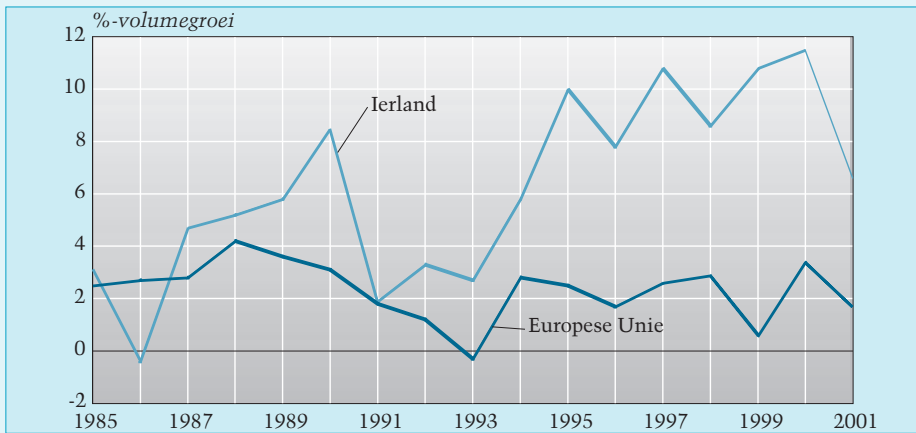
Toelichting

De onderwerpen bevolking en levensstandaard worden in de figuren bepaald door vier kenmerken, waarvan er twee als positief en twee als negatief gewaardeerd worden. De als positief gewaardeerde kenmerken liggen op de positieve kant van de x- en y-as. Zij geven een gunstig beeld als ze ver van het middelpunt liggen of verder dan het gemiddelde van de EU-15 landen. Voor de minder gunstige kenmerken die op de negatieve kant van de x- en y-as liggen geldt het omgekeerde: hoe dichterbij het centrum, hoe gunstiger.

De Ierse bevolking wordt gekenmerkt door een hoog percentage jongeren en een gering percentage ouderen (60-jaar). De levensverwachting ligt iets lager dan in de EU, de sterfte aan hart- en vaatziekten is groter.

Positief voor de Ierse levensstandaard is het BBP per hoofd van de bevolking. Dit ligt behoorlijk boven het EU-gemiddelde. De werkdruk die door de Ierse werkenden wordt ervaren is lager dan het EU-gemiddelde. Minder gunstig is de CO₂-uitstoot in Ierland.

BBP-groei Ierland en EU

Indicatoren

			Bel	Den	Dui	Gri	Spa	Fra	Ier	Ita	Lux	Ned	Oos	Por	Fin	Zwe	VK	EU-15
Bevolking																		
60 jaar of ouder	2001	% 20-59 jaar	40,1	35,1	42,7	42*	37,6	38,2	27,5	43,3	33,9	31,8	37,1	39,0	35,9	41,1	37,6*	39,2*
Jonger dan 20 jaar	2001	% 20-59 jaar	43,1	42,2	38,3	39,5*	36,4	47,1	54,8	35,0	43,4	42,7	40,1	40,8	44,0	44,9	46,5*	41,4*
Sterfte hart- en vaatziekten	1997	% doodsoorzaken	34,9	34,1	44,7	48,6	35,7	28,6	43,3	40,0	39,2	35,5	50,1	38,5	43,2	45,0	39,6	40,0
Levensverwachting gezonde jaren	1999		71,7	69,4	70,5	72,6	72,8	73,1	69,6	72,7	71,1	72,0	71,6	69,3	70,5	73,1	71,7	71,4
Economie																		
BBP-groei	2001	% mutatie	1,1	0,9	0,6	4,1	2,8	2,0	6,6	1,8	5,1	1,3	1,0	1,9	0,7	1,2	2,2	1,7
Overheidssaldo	2001	% BBP	0,2	3,0	-2,7	0,1	0,0	-1,4	1,7	-1,6	5,2	0,1	-0,1	-2,7	4,9	4,8	0,9	-0,7
Inflatie	2001	% mutatie	2,4	2,3	2,4	3,7	2,8	1,8	4,0	2,3	2,4	5,1	2,3	4,4	2,7	2,7	1,2	2,3
Werkloosheid	2001	% beroepsbevolking	6,6	4,3	7,9	10,4	13,0	8,6	3,8	9,5	2,4	2,4	3,6	4,1	9,1	5,1	5,0	7,6
Concurrentie																		
Arbeidskosten p.e.p.	2001	% mutatie	2,8	3,6	1,3	1,6	4,4	1,6	3,9	2,8	5,6	5,5	2,4	5,1	5,7	4,3	3,5	2,7
Langtermijnrente	2001	%	5,1	5,1	4,8	5,3	5,1	5,0	5,0	5,2	5,0	4,9	5,1	5,2	5,0	5,1	4,9	5,0
Arbeidsproductiviteit	2001	% mutatie	-0,2	0,8	0,4	4,2	0,3	-0,4	3,7	0,2	-2,0	-0,9	0,8	0,0	-0,5	-0,6	1,4	0,4
Uitgaven R&D	1999	% BBP	1,98	2,00	2,44	0,51	0,89	2,17	1,39	1,04	.	2,02	1,80	0,77	3,19	3,80	1,87	1,85
Levensstandaard																		
BBP per hoofd	2001	EU-15 = 100	106	121	104	68	84	100	122	103	192	115	110	74	102	101	102	100
Emissie CO ₂	1997	ton per hoofd	12,1	11,8	10,8	7,7	6,4	6,2	10,4	7,4	21,4	11,8	7,9	5,2	12,5	6,0	9,4	8,6
Hoge werkdruk	2000	% werknemers	26,1	26,8	33	38	21,4	26,1	25,3	29,4	28,3	42,5	31,4	28,6	38,7	46,4	30,4	32,1
Werkenden	2001	% bevolking 15-64 jaar	59,7	75,9	65,9	55,6	58,8	62	65	54,9	63	74,1	67,8	68,7	67,7	75,3	71,3	64,1

* Cijfers van 2000.